

Ewa Wanda MARUSZEWSKA
Marzena STROJEK-FILUS

WPROWADZENIE
DO
RACHUNKOWOŚCI

TEORIA, PRZYKŁADY, ZADANIA

Wydanie II

Gliwice 2014

RECENZENT:

dr Wiesława CAPUTA

dr Aleksander KRÓLIKOWSKI

Układ typograficzny autorów

Projekt okładki: Agnieszka ŚWISTAK

ISBN 978-83-62652-69-3

Wydanie II – rozszerzone i poprawione

© Copyright by Wydawnictwo
Pracowni Komputerowej
Jacka Skalmierskiego
ul. Pszczyńska 44
44-100 Gliwice
tel. +4832 7298097
fax. +4832 7298549
tel. kom. +48506 132 960
e-mail: pkjs@pkjs.com.pl

All rights reserved
Printed in Poland

Utwór w całości ani we fragmentach nie może być powielany, rozpowszechniany za pomocą urządzeń elektronicznych, mechanicznych, kopiujących, nagrywających i innych, w tym również nie może być umieszczany ani rozpowszechniany w postaci cyfrowej zarówno w Internecie, jak i w sieciach lokalnych bez pisemnej zgody posiadacza praw autorskich.

Gliwice 2014

SPIS TREŚCI

Od Autorów	7
-------------------	---

ROZDZIAŁ 1

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA JAKO PODSYSTEM RACHUNKOWOŚCI	8
1.1 Istota rachunkowości	8
1.2 Struktura funkcjonalna rachunkowości	11
1.3 Metody stosowane w systemie rachunkowości	13
1.4 Organizacja rachunkowości i formy księgowości	15
1.5 Pytania sprawdzające. Zadania	17

ROZDZIAŁ 2

CHARAKTERYSTYKA MAJĄTKU I ŹRÓDEŁ JEGO FINANSOWANIA W UJĘCIU BILANSOWYM	18
2.1 Pojęcie majątku w systemie rachunkowości	18
2.2 Źródła finansowania majątku	20
2.3 Majątek i źródła jego finansowania w bilansie	21
2.4 Pytania sprawdzające. Zadania	28

ROZDZIAŁ 3

ZASADY RACHUNKOWOŚCI I WYMOGI FORMALNE TECHNIKI KSIĘGOWEJ	30
3.1 Zasady rachunkowości	30
3.2 Pojęcie operacji gospodarczych i ich wpływ na wartość pozycji bilansowych	35
3.3 Dokumentacja zdarzeń gospodarczych	38
3.4 Pytania sprawdzające. Zadania	41

ROZDZIAŁ 4

	EWIDENCJA KSIĘGOWA	43
4.1	Pojęcie, klasyfikacja oraz funkcjonowanie kont	43
4.2	Podstawowe zasady funkcjonowania kont aktywnych i pasywnych	46
4.3	Konta wynikowe	50
4.3.1	Kategorie przychodów i kosztów	50
4.3.2	Ewidencja podstawowych procesów gospodarczych	55
4.3.3	Działalność produkcyjna	57
4.3.4	Działalność handlowa	63
4.4	Konta analityczne i syntetyczne jako szczególny przypadek podzielności poziomej kont	64
4.5	Konta aktywno-pasywne	66
4.6	Konta podstawowe i korygujące jako przykład podzielności pionowej	70
4.7	Poprawianie błędów księgowych	72
4.8	Pytania sprawdzające. Zadania	77

ROZDZIAŁ 5

	UKŁADY EWIDENCYJNE KOSZTÓW	81
5.1	Istota rachunku kosztów	81
5.2	Klasyfikacje kosztów	82
5.2.1	Koszty w układzie rodzajowym	85
5.2.2	Koszty w układzie funkcjonalno-kalkulacyjnym	88
5.3	Pytania sprawdzające. Zadania	96

ROZDZIAŁ 6

	EWIDENCJA I WYCENA MATERIAŁÓW	99
6.1	Istota i klasyfikacja materiałów	99
6.2	Dokumentacja i ewidencja materiałów	100
6.3	Sprzedaż materiałów	112
6.4	Wycena bilansowa materiałów	114
5.3	Pytania sprawdzające. Zadania	115

ROZDZIAŁ 7

	WYNIK FINANSOWY – ELEMENTY, METODY I WARIANTY USTALANIA	116
7.1	Istota i postacie wyniku finansowego	116
7.2	Elementy i etapy ustalania wyniku finansowego	118
7.2.1	Przychody rozliczane w czasie a wynik finansowy	121
7.3	Metody i warianty ustalania wyniku finansowego	123
7.4	Wynik finansowy jako element kapitałów (funduszy) własnych	131
7.4.1	Koszty rozliczane w czasie	133
7.5	Pytania sprawdzające. Zadania	136

ROZDZIAŁ 8

	RACHUNKOWOŚĆ W UJĘCIU PRAWA BILANSOWEGO	141
8.1	Międzynarodowa standaryzacja rachunkowości	141
8.2	Krajowe prawo rachunkowości	144
8.2.1	Prawo bilansowe a prawo podatkowe	145
8.2.2	Jednostki zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych	146
8.3	Regulacje prawa krajowego w wybranych obszarach prowadzenia rachunkowości	147
8.3.1	Warunki prowadzenia ksiąg rachunkowych	148
8.3.2	Polityka rachunkowości	152
8.3.3	Inwentaryzacja	155
8.3.4	Sprawozdawczość finansowa	156
8.3.5	Zakres odpowiedzialności kierownika jednostki	159
8.4	Pytania sprawdzające. Zadania	163

	ODPOWIEDZI DO PYTAŃ	164
--	----------------------------	-----

	BIBLIOGRAFIA	176
--	---------------------	-----